

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับอำนาจการสอบสวนของพนักงานศุลกากร

ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560¹

สุพจน์ คิสโร²

กฎหมายศุลกากรเป็นกฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจ เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากรในการนำเข้า ส่งออกสินค้า โดยกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการจัดเก็บภาษี โดยมีอำนาจออก กฎระเบียบ ข้อบังคับ ให้ประชาชนหรือผู้ประกอบการต้องเสียภาษีให้แก่รัฐ ซึ่งมีกฎหมายศุลกากรเป็นเครื่องมือ ในการดำเนินการจัดเก็บภาษีจากสินค้าที่นำเข้าและส่งออก และมีการควบคุมการนำเข้าและส่งออก หรือการ ผ่านแดน ถ้ายกย สำหรับสินค้าหรือสิ่งของบางชนิดที่อาจกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและ สังคม เพื่อรัฐจะได้มีรายได้มาใช้ในการบริหารพัฒนาประเทศ จัดทำบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน โดยรวม ตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยซึ่งรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐ เพื่อความผาสุกของประเทศ

ดังนั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการบริหารงานการจัดเก็บภาษีให้เป็นไป โดยความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ทำให้การจัดเก็บภาษี และการควบคุมของรัฐเป็นไปตามเป้าหมาย รัฐจึงต้องมีมาตรการ ทางกฎหมายด้วยการกำหนดสภาพบังคับทางกฎหมายไว้ลงโทษผู้ฝ่าฝืนมาตรการของรัฐ และกระบวนการ ดำเนินคดี จะต้องเป็นไป ในลักษณะต่อเนื่องโดยตลอด สมควรให้เจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้าน ศุลกากรโดยเฉพาะเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินคดีศุลกากร

สำหรับการดำเนินคดีศุลกากรนั้น กฎหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อให้รัฐได้ค่าภาษีอากรที่ขาด หายไปคืนมาโดยเร็วที่สุด และเพื่อป้องกันปราบปรามการฉ้อโกงค่าภาษีของรัฐ ดังจะเห็นได้จาก “โทษ ในทางภาษี” แตกต่างจาก “โทษในทางอาญา” และกระบวนการดำเนินคดีอาญาทางภาษีอากรก็แตกต่างจาก การดำเนินคดีอาญาทั่ว ๆ ไปเช่น ความผิดอาญาตามกฎหมายศุลกากร ผู้ต้องหาสามารถระงับคดีในชั้น ศุลกากรได้ เป็นต้น ดังนั้น หากผู้ต้องหาไม่ขอระงับคดีในชั้นศุลกากร เจ้าหน้าที่ผู้จับกุมซึ่งอาจเป็นพนักงาน ศุลกากร หรือพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ ต้องรวบรวมข้อเท็จจริง อันเป็นพยานหลักฐาน รวมตลอด ทั้งบันทึกข้อเท็จจริงซึ่งเจ้าหน้าที่ได้บันทึกไว้นั้นส่งให้กับพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนใหม่ โดย พนักงานสอบสวนต้องไปเริ่มค้นหาหลักฐานใหม่ และดำเนินการสอบสวนเหมือนเช่นคดีอาญาทั่ว ๆ ไป ทั้งที่เจตนารมณ์ อันแท้จริงของกฎหมายศุลกากรหรือกฎหมายที่เกี่ยวกับภาษีอากรนั้นมีวัตถุประสงค์ จะให้

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับอำนาจการสอบสวนของพนักงาน ศุลกากรตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาชื่อ รองศาสตราจารย์ ดร.มัลลิกา พินิจจันทร์ และ คณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ปภาศรี บัวสวรรค์ และรองศาสตราจารย์กัธร กำประเสริฐ

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนภูมิภาค) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คดีนั้นสำเร็จเสร็จสิ้นไปอย่างรวดเร็ว การสอบสวนหรือการดำเนินคดีภาวอากร โดยเฉพาะความผิดทาง
 สุลการเป็นความผิดอาญาทางเทคนิคหรือความผิดที่เกิดจากข้อห้าม หากให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ขาดความรู้
 ความชำนาญ มาทำการสอบสวนแล้ว เห็นว่า อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การสอบสวนคดีสุลการนั้นขาด
 ประสิทธิภาพในการบริหารงานภาวอากรได้

ปัจจุบันคดีสุลการที่ผู้ต้องหายินยอมให้เปรียบเทียบหรือขอระงับคดีในชั้นสุลการ เป็นอำนาจ
 ของอธิบดีและคณะกรรมการเปรียบเทียบ ส่วนคดีผู้ต้องหาไม่ยอมระงับคดีโดยขอต่อสู้คดีในชั้นศาล
 กรมสุลการต้องส่งเรื่องทั้งหมดให้กับพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจเป็นผู้ดำเนินการในกรณีของคดีที่
 ผู้ต้องหาขอระงับคดีในชั้นสุลการ พนักงานสุลการได้ทำหน้าที่สืบสวนและสอบสวนด้วยนั้น พนักงาน
 สุลการผู้รับผิดชอบซึ่งได้ดำเนินการค้นหาข้อเท็จจริง และพยานหลักฐาน เพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่ง
 ความผิดนั้นทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดหรือบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา เท่าที่จะทำได้เกี่ยวกับความผิด
 นั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการโดยใช้วิธีเชยมาให้อัยการ เนื่องจากพนักงานสุลการไม่สามารถออก
 หมายเรียกได้ หรือแทนที่ จะควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาในระหว่างสอบสวนไม่แล้วเสร็จ ก็ต้องใช้วิธีฝากขัง
 ที่สถานีตำรวจเท่าที่สามารถดำเนินการได้ ซึ่งเป็นเพราะผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหายินยอมที่จะขอทำความ
 ตกลงระงับคดีในชั้นสุลการ แต่สำหรับคดีที่ผู้ต้องหาไม่ยอมระงับคดีโดยขอต่อสู้คดีในชั้นศาลนั้น การ
 สืบสวนหรือการสอบสวนซึ่งพนักงานสุลการได้ดำเนินการไปในเบื้องต้นนั้น หากผลสมบูรณ์เป็นการ
 สอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาอาญาไม่ เพราะการสอบสวนคดีอาญาจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อมีการ
 สอบสวนโดยเจ้าพนักงานตามที่ไต่ระบุไว้ในกฎหมายวิธีพิจารณาอาญา แต่พนักงานสุลการนั้น มิได้เป็น
 พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาอาญา

ดังนั้น ข้อเท็จจริงหรือการบันทึกการจับกุมนั้น มิใช่สำนวนการสอบสวนที่พนักงานสุลการจะ
 เสนอต่อพนักงานอัยการ เพื่อทำการฟ้องร้องคดีต่อศาลได้ คดีในลักษณะดังกล่าวนี้ พนักงานสุลการต้องส่ง
 ผู้ต้องหาพร้อมกับบันทึกข้อเท็จจริงและหลักฐานอื่น ๆ ที่มีไปให้กับพนักงานสอบสวนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่
 ดำรวจเป็นผู้ดำเนินการสอบสวนตามกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องไปเริ่มรวบรวม
 พยานหลักฐานใหม่เพราะตามกฎหมายสุลการก็ดี ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก็ดี หากได้มี
 บทบัญญัติที่กำหนดไว้ว่าให้พนักงานสอบสวนใช้ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏบันทึกข้อเท็จจริงของพนักงาน
 สุลการเป็นส่วนหนึ่งของการสอบสวน จึงทำให้เกิดความล่าช้าอันเป็นการขัดต่อวัตถุประสงค์ของกฎหมาย
 ภาวอากรที่ต้องดำเนินการอย่างรวดเร็วและรัดกุม เพื่อการบริหารงานภาวอากรที่มีประสิทธิภาพ การให้
 พนักงานสอบสวนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจมาสอบสวนคดีสุลการนั้น ทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินคดี
 จึงได้ทำการศึกษาในประเด็นกฎหมาย ดังนี้

1. ปัญหาในการออกหมายเรียกของพนักงานศุลกากร ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560

มาตรา 157 บัญญัติว่า ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับการศุลกากร ให้พนักงานศุลกากรซึ่งอธิบดีมอบหมาย มีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) เข้าไปในสถานประกอบการหรือสถานที่อื่นที่เกี่ยวกับการประกอบการของผู้นำของเข้าผู้ส่งของออก ผู้ขนส่ง หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าว หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องตามที่อธิบดีประกาศกำหนดในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้น ในการนี้มีอำนาจสั่งให้บุคคลดังกล่าวหรือบุคคลที่อยู่ในสถานที่นั้นปฏิบัติเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

(2) จับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ต้องมีหมายจับ เมื่อปรากฏว่า มีการกระทำความผิดซึ่งหน้าหรือมีเหตุอื่นตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้เพื่อส่งพนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไป

(3) ยึดหรืออายัดบัญชี เอกสาร หลักฐาน ข้อมูล หรือสิ่งของอื่นใดที่อาจใช้พิสูจน์ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับการศุลกากร

(4) มีหนังสือเรียกผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ผู้ขนส่ง หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าว หรือ บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการนำของเข้าหรือการส่งของออก มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งบัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือสิ่งอื่นที่จำเป็นมาประกอบการพิจารณาได้ ทั้งนี้ ต้องให้เวลาแก่บุคคลดังกล่าวไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งนั้น

ตามมาตรา 157 (4) นั้น ให้อำนาจพนักงานศุลกากรซึ่งอธิบดีมอบหมายในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับการศุลกากร มีอำนาจออกหนังสือเรียกผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ผู้ขนส่ง หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าว หรือ บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการนำของเข้าหรือการส่งของออก มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งบัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือสิ่งอื่นที่จำเป็นมาประกอบการพิจารณาได้ หากเทียบกับการออกหมายเรียก ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้ว ผู้ศึกษาเห็นว่า ตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าว หากผู้รับหนังสือไม่มาตามกำหนดเรียก หรือไม่ทำคำชี้แจงต่อพนักงานศุลกากร ก็ไม่มีเหตุที่จะออกหมายจับได้ ซึ่งพนักงานศุลกากรต้องไปแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนอีกชั้นหนึ่ง ทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีปัญหาทำให้เกิดความไม่คล่องตัวล่าช้า และไม่มีประสิทธิภาพ ในการดำเนินคดีทางศุลกากร

2. ปัญหาอำนาจในการสอบสวนของพนักงานศุลกากร ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560

มาตรา 256 บัญญัติว่า ภายใต้อำนาจมาตรา 257 บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าบุคคลนั้นยินยอมใช้ค่าปรับ หรือได้ทำความตกลง หรือทำทัณฑ์บน หรือให้ประกันตามที่อธิบดีเห็นสมควรแล้ว อธิบดีจะงดการฟ้องร้องเสียก็ได้ และให้ถือว่า คดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีข้อข้อคิดเห็นสมควรจะฟ้องบุคคลใดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้บันทึกเหตุผลในการฟ้องผู้กระทำความผิดไว้ด้วย

มาตรา 257 บัญญัติว่า ความผิดตามมาตรา 227 มาตรา 242 มาตรา 243 มาตรา 244 และมาตรา 257 ถ้าราคาของกลางรวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วเกินกว่าสี่แสนบาท ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้

คณะกรรมการเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนกรมศุลกากรผู้แทนกระทรวงการคลังและผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับหรือได้ทำความตกลง หรือทำทัณฑ์บน หรือให้ประกัน ตามคำเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดแล้ว ให้ถือว่า คดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

กรณีบรรดาความผิดตามกฎหมายศุลกากร มาตรา 256 และ มาตรา 257 กำหนดให้อธิบดีกรมศุลกากร หรือคณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจ โดยไม่ต้องส่งคดีให้พนักงานสอบสวน เป็นผู้ดำเนินคดี เห็นได้ว่า ความผิดทางอาญาดำเนินการสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ซึ่งตามกฎหมายพนักงานศุลกากรมิใช่พนักงานสอบสวนที่จะทำการสอบสวนได้ ประกอบกับกฎหมายศุลกากรเป็นกฎหมายที่มีโทษทางอาญา ต้องมีการสอบสวนผู้กระทำความผิดก่อน แต่กฎหมายมิได้กำหนดให้พนักงานศุลกากรเป็นพนักงานสอบสวน จึงทำให้เกิดปัญหาว่าการกระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากรที่มีการสอบสวนโดยพนักงานศุลกากรเป็นการสอบสวนที่มีการสอบสวนโดยชอบแล้วหรือไม่

3. ปัญหาเกี่ยวกับคำนิยามคำว่าพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 บัญญัติว่า ในประมวลกฎหมายนี้

(6) “พนักงานสอบสวน” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวน

มาตรา 18 ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ปลัดอำเภอ และข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญา ซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหาที่มีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตนได้

สำหรับในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหาที่มีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตนได้

ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในมาตรา 19 มาตรา 20 และมาตรา 21 ความผิดอาญาได้เกิดในเขตอำนาจพนักงานสอบสวนคนใด โดยปกติให้เป็นหน้าที่พนักงานสอบสวนผู้นั้นเป็นผู้รับผิดชอบในการสอบสวนความผิดนั้น ๆ เพื่อดำเนินคดี เว้นแต่ เมื่อมีเหตุจำเป็นหรือเพื่อความสะดวก จึงให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ผู้ต้องหาที่มีที่อยู่ หรือถูกจับเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการสอบสวน

ในเขตท้องที่ใดมีพนักงานสอบสวนหลายคน การดำเนินการสอบสวนให้อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนผู้เป็นหัวหน้าในท้องที่นั้น หรือผู้รักษาการแทน

ตามบทนิยามความหมายของพนักงานสอบสวนในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พนักงานสอบสวน หมายถึง เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวน และกฎหมายได้กำหนดให้อำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวนคดีอาญานั้น คือ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่เท่านั้น เป็นพนักงานสอบสวน จากคำนิยามดังกล่าว พนักงานตุลาการ มิได้เป็นเจ้าพนักงานที่มีอำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวนจึงทำให้เกิดปัญหาอำนาจทำการสอบสวนของพนักงานตุลาการ ซึ่งพนักงานตุลาการได้ดำเนินการสอบสวนในคดีความผิดอาญาตามกฎหมายตุลาการ

จากการศึกษาอำนาจในการออกหมายเรียก อำนาจในการสอบสวนของพนักงานตุลาการ และคำนิยามความหมายของพนักงานสอบสวน ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาทางกฎหมาย ดังต่อไปนี้

1. ปัญหากฎหมายในการออกหมายเรียกของพนักงานตุลาการ ตามพระราชบัญญัติตุลาการ พ.ศ. 2560 มาตรา 157

เดิม มาตรา 157 บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของ พระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับการตุลาการ ให้พนักงานตุลาการซึ่งอธิบดีมอบหมาย มีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) เข้าไปในสถานประกอบการหรือสถานที่อื่นที่เกี่ยวกับการประกอบการของผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ผู้ขนส่ง หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าว หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องตามที่อธิบดีประกาศกำหนด ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้น ในการนี้มีอำนาจสั่งให้บุคคลดังกล่าวหรือบุคคลที่อยู่ในสถานที่นั้นปฏิบัติเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ ในการตรวจสอบ

(2) จับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ต้องมีหมายจับ เมื่อปรากฏว่ามีการกระทำความผิดซึ่งหน้าหรือมีเหตุอื่นตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้ เพื่อส่งพนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไป

(3) ยึดหรืออายัดบัญชี เอกสาร หลักฐาน ข้อมูล หรือสิ่งของอื่นใดที่อาจใช้พิสูจน์ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับการตุลาการ

(4) มีหนังสือเรียกผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ผู้ขนส่ง หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าว หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการนำของเข้าหรือการส่งของออก มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งบัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือสิ่งอื่นที่จำเป็นมาประกอบการพิจารณาได้ ทั้งนี้ ต้องให้เวลาแก่บุคคลดังกล่าวไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่รับคำสั่งนั้น”

ควรแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติตุลาการ พ.ศ. 2560 มาตรา 157 (4) โดยให้บัญญัติว่า “มีหนังสือเรียกผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ผู้ขนส่ง หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าว หรือ บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการนำของเข้าหรือการส่งของออก มาให้ถ้อยคำ หรือแจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจง เป็นหนังสือ หรือให้ส่งบัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือสิ่งอื่นที่จำเป็นมาประกอบการสอบสวนเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์

ความผิดเกี่ยวกับความผิดที่ได้กล่าวหาได้ ทั้งนี้ ต้องใช้เวลาแก่บุคคลดังกล่าวไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่
ได้รับคำสั่งนั้น”

2. ปัญหาอำนาจในการสอบสวนของพนักงานตุลาการ ตามพระราชบัญญัติตุลาการ พ.ศ. 2560
มาตรา 256 และ มาตรา 257

เดิม มาตรา 257 บัญญัติว่า มาตรา 257 บัญญัติว่า “ความผิดตามมาตรา 227 มาตรา 242
มาตรา 243 มาตรา 244 และ มาตรา 247 ถ้าราคาของกลางรวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วเกินกว่าสี่แสนบาท
ให้คณะกรรมการ เปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้

คณะกรรมการเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่งประกอบด้วย ผู้แทนกรมตุลาการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง
และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับ
หรือได้ทำความตกลง หรือทำทัณฑ์บน หรือให้ประกัน ตามคำเปรียบเทียบภายในระยะเวลา ที่คณะกรรมการ
เปรียบเทียบกำหนดแล้ว ให้ถือว่า คดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

ควรแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติตุลาการ พ.ศ. 2560 มาตรา 257 วรรคท้าย โดยให้บัญญัติว่า
“เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาการฟ้องร้อง ให้พนักงานตุลาการที่อธิบดีมอบหมายเป็นพนักงาน
สอบสวนตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

3. ปัญหาเกี่ยวกับคำนิยามความหมายของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา มาตรา 2 (6)

เดิม มาตรา 2 (6) “พนักงานสอบสวน หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและ
หน้าที่ทำการสอบสวน”

ควรแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (6) โดยให้บัญญัติว่า
“พนักงานสอบสวน หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นให้มีอำนาจและ
หน้าที่ทำการสอบสวน”

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน. **กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR)**

[Online]. Available URL: [https://www.nhrc.or.th/Human-Rights-Knowledge/International-](https://www.nhrc.or.th/Human-Rights-Knowledge/International-Human-Rights-Affairs/International-Law-of-human-rights/ICCPR_th.aspx)

[Human-Rights-Affairs/International-Law-of-human-rights/ICCPR_th.aspx](https://www.nhrc.or.th/Human-Rights-Knowledge/International-Human-Rights-Affairs/International-Law-of-human-rights/ICCPR_th.aspx), 2567 (เมษายน, 8).

เฉลิมชัย ศรีเลิศชัยพานิช. “ความรับผิดชอบและโทษในทางอาญาตามกฎหมายศุลกากร.” **จุลพาห** 30, 2 (มีนาคม-เมษายน 2526): 59-60.

ชูชาติ อัสวโรจน์. **คำอธิบายพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นักสืบสรการพิมพ์ (กิตติชัย), 2560.

วิชัย มากวัฒนสุข. **e-Customs กฎหมายภาษีและพิธีการศุลกากร**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อินฟอร์มีเดีย บัคส์, 2551.

สมเกียรติ ภูษาธร. **ข้อกฎหมายศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิทางภาษีอากร** [Online]. Available URL: <http://boi.go.th>., 2567 (เมษายน, 15).